

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Michálika a JUDr. Daniela Hudáka v trestnej veci obvineného **ml. V. P.** pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 25. apríla 2013 v Bratislave v spore o príslušnosť podľa § 22 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Príslušným súdom na vykonanie konania v prvom stupni v trestnej veci obvineného **ml. V. P.** je **Okresný súd Martin.**

O d ô v o d n e n i e

Dňa 24. júna 2011 podala prokurátorka Okresnej prokuratúry Trenčín pod sp. zn. 2Pv 937/10-23, na Okresný súd Trenčín obžalobu na **ml. V. P.** pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. (bod 1/) a pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. (bod 2/ a 3/), ktorých sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

1/ dňa 29. augusta 2010 v čase o 00.30 hod. prišiel k predajni potravín G. nachádzajúcej sa v obci H., ul. D. č. X., kde rukami vytlačil vrchné vetracie okno o rozmeroch 0,6m x 1m nachádzajúce sa nad výkladom predajne, následne cez takto vzniknutý otvor vošiel do predajných priestorov potravín, odkiaľ zobral 6 ks kartónov cigariet rôznych značiek, 1 ks fľaše alkoholu zn. Becherovka, 2 ks fľaše alkoholu zn. Nikolaus, 1 ks fľaše alkoholu Absinth, 2 ks fľaše alkoholu zn. Whisky, 1 ks fľaše alkoholu zn. Fernet Stock, 1 ks fľaše alkoholu zn. Fernet Citrus, presne neustálené množstvo cukrovíniiek, čím bola spôsobená škoda na odcudzených veciach spoločnosti A.G, H. č. X., IČO: X., vo výške 246,88 eur,

2/ dňa 30. augusta 2010 v čase o 6.00 hod. prišiel do prevádzky herne N. nachádzajúcej sa v N., na M. č. X., kde využil neprítomnosť obsluhujúceho personálu, ktorý sa nachádzal v zadnej časti prevádzky herne a následne z miesta barového pultu pri pokladni odcudzil voľne položené 2 ks kartónov cigariet zn. Marlboro 20, čím spôsobil spoločnosti B., s.r.o. so sídlom v N., M. č. X., IČO: X., škodu vo výške 40 eur,

3/ dňa 31. augusta 2010 v čase o 00.27 hod. v prevádzke herne N. nachádzajúcej sa v N., na M. č. X., využil neprítomnosť obsluhujúceho personálu, ktorý sa nachádzal v zadnej časti prevádzky herne a podplazil sa popod lietacie dvere pri barovom pulte a z miesta spod barového pultu odcudzil voľne položenú finančnú hotovosť vo výške 4,40 eur a zo zásuvky pri počítači odcudzil odloženú finančnú hotovosť vo výške 250,04 eur, čím spôsobil spoločnosti B., s.r.o. so sídlom v N., M. č. X., IČO: X., škodu vo výške 254,44 eur.

Okresný súd Trenčín uznesením z 26. januára 2012, sp. zn. 1T 88/2011, podľa § 341 Tr. por. postúpil uvedenú trestnú vec na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Revúca, pretože mal za to, že si to vyžaduje prospech mladistvého a vykonanie trestného konania v obvode tohto súdu považoval so zreteľom na jeho záujmy za najúčelnejšie (mladistvý sa t.č. nachádzal v Reedukačnom domove Tornaľa z dôvodu nariadenej ústavnej starostlivosti).

Okresný súd Revúca následne uznesením z 18. apríla 2012, sp. zn. 2T 84/2012, postúpil danú vec Okresnému súdu Martin, nakoľko podľa jeho zistení sa už obvinený v tom čase nenachádzal vo vyššie zmienenom reedukačnom centre, ale v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Martin - Sučany, a to na základe rozsudku Okresného súdu Trenčín zo 17. februára 2012, sp. zn. 2T 10/2012, ktorým bol uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov.

Dňa 8. júna 2012 bola trestná vec ml. V. P. doručená na Okresný súd Martin, ktorý uznesením z 15. februára 2013, sp. zn. 3T 111/2012, s poukazom na § 341 Tr. por. vyslovil svoju nepríslušnosť a podľa § 22 ods. 1 Tr. por. vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie v spore o príslušnosť.

Z odôvodnenia vyššie citovaného rozhodnutia pritom vyplýva, že pokračovanie trestného konania na predmetnom súde by bolo neúčelné vzhľadom na také okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie objektívnej pravdy ako hlavný predpoklad spravodlivého rozhodnutia, výchovné pôsobenie na páchatel'a a občanov, ako i čo najrýchlejšie prejednanie veci. Ďalej tiež nemožno zabúdať ani na požiadavku úspornosti trov konania, nakoľko väčšina svedkov, ktorých treba v súdnom konaní vypočuť, má bydlisko v obvode iného vzdialeného súdu.

Vzhľadom na okolnosti prípadu (kde malo dôjsť k spáchaniu trestných činov a kde mal obvinený mladistvý pobyt pred nástupom do výkonu trestu) by teda nebolo prejednanie veci na danom súde účelnejšie a dôkladnejšie so zreteľom na záujmy obvineného ml. V. P..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený okresným súdom v obvode rozdielnych krajských súdov prejednal predmetný spor o príslušnosť a dospel k záveru, že príslušným súdom na vykonanie konania v prvom stupni v trestnej veci obvineného ml. V. P. je Okresný súd Martin.

Podľa § 17 ods. 1 Tr. por. *konanie vykonáva súd, v ktorého obvode bol trestný čin spáchaný.*

Podľa § 341 Tr. por. *ak to vyžaduje prospech mladistvého, môže príslušný súd postúpiť vec súdu, v ktorého obvode má mladistvý trvalý pobyt, alebo súdu, na ktorom z iných dôvodov je vykonanie trestného konania so zreteľom na záujmy mladistvého najúčelnejšie.*

Podľa § 22 ods. 1 Tr. por. *spory o príslušnosť medzi súdmi rozhoduje súd im najbližšie spoločne nadriadený.*

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že obvinený ml. V. P., nar. X., má trvalé bydlisko vedené v B., ul. P. X./X..

Pochádza z rozvedenej rodiny (manželstvo jeho rodičov bolo rozvedené v r. 1999), pričom na čas po rozvode bol zverený do osobnej starostlivosti svojej matky, ktorá v r. 2000 uzavrela druhé manželstvo. Od januára r. 2007 sa nachádzal v evidencii detí s poruchami správania, ktoré boli v jeho prípade podmienené neprimeraným vedením a rodinným

prostredím, ako i jeho osobnostnými vlastnosťami. Navštevoval psychologické poradne a absolvoval viaceré dobrovoľné diagnostické pobyty. To však nemalo dlhodobý vplyv na jeho správanie. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo 14. októbra 2008, sp. zn. 3P 1/2009 (právoplatný 27. novembra 2008), mu bola následne nariadená ústavná starostlivosť, na základe čoho bol 3. decembra 2008 umiestnený do Reedukačného centra Sološnica. S poukazom na časté úteky bol naposledy premiestnený do Reedukačného centra Tornaľa.

S matkou maloletý udržiaval telefonický kontakt, táto si ho aj brávala na sviatky do domáceho prostredia, no keďže s ním mala výchovné problémy, rozhodla sa, že mu v budúcnosti pobyt v domácom prostredí neumožní. Otec sa často dopúšťal trestnej činnosti, opakovane bol aj vo výkone trestu odňatia slobody, nemá s ním dobrý vzťah.

Trvalé bydlisko maloletého teda z pohľadu vyššie uvedeného nemôže byť pre postup podľa § 341 Tr. por. rozhodujúce.

Čo sa týka potom stíhaných skutkov, tak týchto sa mal maloletý V. P. dopustiť v obvode Okresného súdu Trenčín, a to počas toho, ako bol na úteku z Reedukačného centra Sološnica.

Keď miestne príslušný okresný súd (§ 17 ods. 1 Tr. por.) zistil, že vyššie menovaný je od 1. septembra 2011 chovancom Reedukačného centra Tornaľa, kde sa pripravuje na budúce povolanie, považoval so zreteľom jeho záujmy ako i z hľadiska lepšieho dosiahnutia jeho nápravy a následného spoločenského uplatnenia za najúčelnejšie, aby trestné konanie vykonal Okresný súd Revúca, a preto mu v zmysle § 341 Tr. por. predmetnú trestnú vec postúpil na prejednanie.

Tu pritom tunajší súd poznamená, že aj keď samotné rozhodnutie o postúpení veci okresnému súdu, v obvode ktorého obvinený vykonáva ústavnú starostlivosť sa vníma v zásade za správne a na prospech mladistvého (k tomu viď i uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. marca 2000, sp. zn. Ndt 54/2000, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 102/2000), tak nemožno zabúdať na to, že toto musí v každom jednotlivom prípade vychádzať predovšetkým z dôkladného skúmania jeho pomerov, ktoré sa potom musia odraziť aj v odôvodnení tohto

rozhodnutia. Nestačí len formálne poukázať na to, že obvinený sa momentálne nachádza v ústavnej starostlivosti v obvode toho - ktorého súdu. V tomto smere možno potom vytknúť určitý nedostatok uznesení Okresného súdu Trenčín z 26. januára 2012, sp. zn. 1T 88/2011.

Pokiaľ ide o nasledujúce postúpenie veci, tak k tomuto došlo z toho dôvodu, že v čase, keď bol príslušný spisový materiál predložený Okresnému súdu Revúca na rozhodnutie (16. apríl 2012) na obvinenom sa už podľa jeho zistenia nerealizovala ústavná výchova, ale výkon trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Martin - Sučany. Menovaný súd bol preto toho názoru, že Okresný súd Martin bude môcť za daného stavu trestnú vec ml. V. P. prejednať so zreteľom na záujmy mladistvého účelnejšie a dôkladnejšie tak zistiť stupeň jeho rozumového a mravného vývoja, ako aj iné okolnosti dôležité pre voľbu prostriedkov vhodných na jeho nápravu.

S takýmto záverom - a teda že prejednanie veci Okresným súdom Martin je na prospech mladistvého - sa potom stotožnil i najvyšší súd s tým, že okrem už skôr spomenutého považuje za potrebné uviesť i nasledovné.

Ustanovenie § 341 Tr. por. predstavuje výnimku z všeobecných pravidiel o miestnej príslušnosti v zmysle § 17 Tr. por., ktorú možno uplatniť iba vo vzťahu k mladistvému. K postúpeniu veci podľa predmetného ustanovenia môže dôjsť v ktoromkoľvek štádiu súdneho konania (aj opakovane), a to bez ohľadu na dôvody delegácie uvedené v § 23 Tr. por. V takomto prípade treba primárne posudzovať prospech a záujem mladistvého na postúpení veci a nie napr. otázku rýchlosti či hospodárnosti konania, ako na to neadekvátne poukazuje Okresný súd Martin v odôvodnení svojho rozhodnutia. Záujem a prospech mladistvého obvineného sa pritom hodnotí z hľadiska starostlivosti spoločnosti o mládež, ktorá sa prejavuje výchovným pôsobením trestného konania na mladistvého za účelom dosiahnutia jeho nápravy a následného plnohodnotného spoločenského uplatnenia.

Vychádza sa teda z objektívneho posúdenia (nie subjektívneho) toho, čo je pre mladistvého najlepšie z pohľadu naplnenia výchovného účelu trestného konania.

V súvislosti s posudzovaným prípadom treba potom upriamiť pozornosť i na ust. § 71 až § 72 zákona č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj ust. § 97 Tr. zák.

V zmysle § 97 ods. 1 Tr. zák. účelom trestu u mladistvého je predovšetkým vychovať ho na riadneho občana, pričom trest má zároveň pôsobiť na predchádzanie protiprávnych činov a primerane chrániť aj spoločnosť; uložený trest má súčasne viesť k obnoveniu narušených sociálnych vzťahov a k začleneniu mladistvého do rodinného a sociálneho prostredia.

Vo vzťahu k súčasnému pobytu obvineného v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých Martin - Sučany treba pritom podotknúť, že ml. V. P. by mal byť vo výkone trestu až do mája 2014, keď okrem už spomenutého 2 ročného trestu by mal vykonať ešte 3 mesačný trest uložený mu rozsudkom Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 3T 102/2012.

S ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia, tiež aj s dôrazom na čo najefektívnejšie zisťovanie aktuálnych pomerov či možnosti nápravy mladistvého, je teda treba pokladať prejednanie veci Okresným súdom Martin ako najúčelnejšie.

Záverom nedá pritom tunajšiemu súdu neupozorniť na to, že hoci v danom prípade už od podania obžaloby uplynuli takmer 2 roky, nebol vo veci (inak z hľadiska dôkaznej situácie pomerne jednoduchej) vykonaný ani jeden úkon, smerujúci k jej rozhodnutiu, čo bolo dôsledkom predovšetkým vyše osem mesiacov trvajúceho nekonania zo strany Okresného súdu Martin, ako i tomu podobne dlhej nečinnosti pôvodne miestne príslušného Okresného súdu Trenčín.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 25. apríla 2013

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová